

รายงานการประชุม
คณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒
วันศุกร์ที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เวลา ๑๐.๐๐ น.
ณ ห้องประชุม ๓๐๑ ตึกบัญชาการ ๑ ทำเนียบรัฐบาล

กรรมการผู้มาประชุม

๑. พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
๒. พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	รองประธานกรรมการ
๓. นายฉัตรชัย พรหมเลิศ ปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๔. พลเอกวัลลภ รักเสนาะ เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ	กรรมการ
๕. นายรองวุฒิ จีระบุตร ผู้อำนวยการกองกิจการเพื่อการพัฒนา แทน ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ	กรรมการ
๖. นายอนันต์ วงศ์เบญจรัตน์ รองปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา แทน ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	กรรมการ
๗. นางสาวสุภัชชา สุทธิพล รองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ แทน ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	กรรมการ
๘. นางสมพร ทองทั่ว รองเลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม แทน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
๙. นายสมบูรณ์ หน่อแก้ว รองปลัดกระทรวงพลังงาน แทน ปลัดกระทรวงพลังงาน	กรรมการ
๑๐. นายกีรติ รัชโน ผู้ตรวจราชการกระทรวงพาณิชย์ แทน ปลัดกระทรวงพาณิชย์	กรรมการ
๑๑. นางสาวนงศิณี โมสิกะ ที่ปรึกษาด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ แทน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ

๑๒. นายวรรณชัย...

๑๒. นายวรรณชัย บุญบำรุง กรรมการ
รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
แทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑๓. นางชุลีพร บุญยมาลิก กรรมการ
รักษาการที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผน
แทน เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๑๔. นางสาวมลฤดี อภิชนาพงศ์ กรรมการ
ผู้อำนวยการกองจัดทำงบประมาณด้านเศรษฐกิจ ๒
แทน ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ
๑๕. นายวิชาญ ธรรมสุจริต กรรมการ
อธิบดีอัยการ สำนักงานคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร
แทน อัยการสูงสุด
๑๖. พ.ต.อ. ธีระพงษ์ วงศ์มนีวร กรรมการ
ผกก. (สอบสวน) กลุ่มงานตรวจสอบ บก.ปทส.
แทน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
๑๗. พลโท เรืองสิทธิ์ มิตรภานนท์ กรรมการ
ผอ. ศปป. ๔ กอ.รมน.
แทน เลขาธิการกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร
๑๘. นายตติยะ ชื่นตระกูล กรรมการ
รองผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ
แทน ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ
๑๙. นายขวัญชัย ดวงสถาพร กรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิ
๒๐. นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ กรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิ
๒๑. นายอนรรฆ พัฒนวิบูลย์ กรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิ
๒๒. นายประชา คุณธรรมดี กรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิ
๒๓. นายบัณฑิต เศรษฐศิริโรตม์ กรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิ
๒๔. นายจำลอง โพธิ์บุญ กรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิ
๒๕. นายนิคม แหลมสั๊ก กรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิ
๒๖. นายวิจารณ์ สีมาฉายา กรรมการและเลขานุการ
ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒๗. นายอรรถพล เจริญชันษา อธิบดีกรมป่าไม้	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๘. นายธัญญา เนติธรรมกุล อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๙. นายจตุพร บุรุษพัฒน์ อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายพงศ์บุญ ปองทอง รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
๒. นางอำนวยการพร ชลดำรงกุล รองอธิบดีกรมป่าไม้	
๓. นายเฉลิมชัย ปาปะทา รองอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	
๔. นายจรศักดิ์ นันทะวงษ์ รองอธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	
๕. อนุกรรมการจัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติ และร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ	จำนวน ๓ คน
๖. คณะทำงานรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ)	จำนวน ๖ คน
๗. คณะทำงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	จำนวน ๔ คน
๘. เจ้าหน้าที่กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	จำนวน ๑ คน
๙. เจ้าหน้าที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	จำนวน ๑ คน
๑๐. เจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	จำนวน ๒ คน
๑๑. เจ้าหน้าที่กระทรวงพาณิชย์	จำนวน ๒ คน
๑๒. เจ้าหน้าที่กระทรวงมหาดไทย	จำนวน ๒ คน
๑๓. เจ้าหน้าที่กระทรวงศึกษาธิการ	จำนวน ๑ คน
๑๔. เจ้าหน้าที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	จำนวน ๑ คน
๑๕. เจ้าหน้าที่สำนักงานงบประมาณ	จำนวน ๑ คน
๑๖. เจ้าหน้าที่กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร	จำนวน ๒ คน
๑๗. เจ้าหน้าที่สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ	จำนวน ๑ คน
๑๘. เจ้าหน้าที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	จำนวน ๓ คน
๑๙. เจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	จำนวน ๑ คน
๒๐. เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้	จำนวน ๒๕ คน

เริ่มประชุม...

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๐๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ประธานกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่าในการประชุมครั้งนี้เป็นการประชุมคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ มีเรื่องเพื่อทราบ จำนวน ๒ เรื่อง เรื่องเพื่อพิจารณา จำนวน ๑ เรื่อง คือ พิจารณาร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติ

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๒

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ได้จัดทำรายงานการประชุมคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๒ เสร็จเรียบร้อยแล้ว และได้ดำเนินการแจ้งเวียนรายงานการประชุมต่อคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ โดยมีกำหนดให้แก้ไขรายงานการประชุม ภายในวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒

ที่ประชุมมีการแก้ไขรายงานการประชุม ดังนี้

๑. นางสาวนงศลิณี โมสิกะ ผู้แทนปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ขอแก้ไขรายชื่อในหน้า ๒ ลำดับที่ ๑๕ จาก “...นางศลิณี โมสิกะ ...” เป็น “...นางสาวนงศลิณี โมสิกะ ...”

๒. นายประชา คุณธรรมดี กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ขอเพิ่มเติมรายงานการประชุม หน้า ๒๐ บรรทัดที่ ๑๕ จาก “...กลไกการส่งเสริมเกิดการเพิ่มพื้นที่ป่าอย่างแท้จริง...” เป็น “...กลไกการส่งเสริมเกิดการเพิ่มพื้นที่ป่าอย่างแท้จริง สำหรับการลดภาษีส่งออก ไม่ควรลดภาษีทั้งหมดในทันที...”

และฝ่ายผู้ช่วยเลขานุการฯ ได้รับการประสานงานทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ให้แก้ไขรายงานการประชุม ดังนี้

๑. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอแก้ไขในหน้าที่ ๑๒ จาก “...ซึ่งเกิดจากการถอดบทเรียนในอดีตที่ผ่านมาแล้วนำมาแก้ไขตามประมวลกฎหมายป่าไม้ พิจารณาคดีความอาญา ซึ่งน่าจะบรรเทาปัญหาเกี่ยวกับการริบทรัพย์...” เป็น “...ซึ่งเกิดจากการถอดบทเรียนในอดีตที่ผ่านมา น่าจะบรรเทาปัญหาเกี่ยวกับการริบทรัพย์...”

๒. สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ขอแก้ไขตำแหน่งรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมในหน้า ๒ ลำดับ ๑๗ จาก “...แทน สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ...” เป็น “...แทน เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ...”

จึงเรียนเสนอคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ เพื่อโปรดพิจารณารับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๒

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๒

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเสนอเพื่อทราบ

๓.๑ รายงานความก้าวหน้าในการดำเนินการของคณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ

๓.๑.๑ รายงานความก้าวหน้าในการดำเนินการของคณะอนุกรรมการจัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติ และร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ

เลขานุการคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายวิจารย์ สิมาฉายา) รายงานต่อที่ประชุมดังนี้

คณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการจัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติและร่างแผนพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ โดยมีนายขวัญชัย ดวงสถาพร เป็นประธานอนุกรรมการ

และมีผู้ทรงคุณวุฒิ...

และมีผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนจากหน่วยงานเป็นอนุกรรมการฯ ซึ่งมีการประชุมทุกสัปดาห์ รวมทั้งสิ้น จำนวน ๑๔ ครั้ง และได้นำเสนอร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติในการประชุม Focus group เพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อนโยบายป่าไม้แห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๒ และมีการประชุมรับฟังความคิดเห็นต่อร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๒ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นประธานพิธีเปิด มีผู้เข้าร่วมประมาณ ๕๐๐ คน และกรมป่าไม้ได้เปิดรับฟังความคิดเห็นต่อร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติทางเว็บไซต์ และคณะอนุกรรมการฯ ได้นำความคิดเห็นมาปรับปรุงร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติ เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติเพื่อพิจารณาในวาระเพื่อพิจารณาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

มติที่ประชุม ที่ประชุมรับทราบ

๓.๑.๒ รายงานความก้าวหน้าในการดำเนินการของคณะอนุกรรมการด้านกฎหมายป่าไม้

เลขานุการคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายวิจารณ์ สิมฉายา) รายงานต่อที่ประชุมดังนี้

คณะอนุกรรมการด้านกฎหมายป่าไม้ มีการดำเนินการประชุมมาแล้ว ๒ ครั้ง ซึ่งอนุกรรมการฯ ได้ให้ความสำคัญกับการจัดทำอนุบัญญัติภายใต้พระราชบัญญัติที่ประกาศใหม่ เช่น พระราชบัญญัติป่าไม้ พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ ในอนาคตควรมีการกำหนดแนวทางในการจัดทำประมวลกฎหมายป่าไม้ และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้จัดตั้งคณะอนุกรรมการชุดหนึ่งที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับภาพรวมของกฎหมายป่าไม้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

มติที่ประชุม ที่ประชุมรับทราบ

ข้อสังเกตของที่ประชุม

๑. นายบัณฑิต เศรษฐศิริโรตม์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ : ภารกิจด้านการจัดทำกฎหมายป่าไม้ ผู้ที่ปฏิบัติคือหน่วยงานของแต่ละกรม คณะอนุกรรมการฯ เพียงแค่ทำหน้าที่ติดตามและประสานหน่วยงาน เพื่อดูความสอดคล้องของกฎหมายต่างๆ ในภาพรวมและประสานเร่งรัดให้ดำเนินการเป็นไปตามกรอบเวลา เพื่อการนำไปปฏิบัติใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ และอีกภารกิจ คือ ในปัจจุบันมีการออกกฎหมาย ทำให้มีอนุบัญญัติจำนวนมาก เช่น พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า มีอนุบัญญัติประมาณ ๑๐ ฉบับ พระราชบัญญัติป่าชุมชน มีอนุบัญญัติประมาณ ๓๑ ฉบับ เป็นต้น ซึ่งคณะอนุกรรมการฯ จะประสานให้ดำเนินการตามเวลาที่กำหนด และอีกประเด็น คือ การปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรี โดยคณะอนุกรรมการฯ ได้หารือว่าจะมีการพิจารณา ศึกษา เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและทบทวนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ คือ ๑) เพื่อสนับสนุนการนำนโยบายป่าไม้แห่งชาติไปสู่การปฏิบัติ ๒) เนื่องจากพระราชบัญญัติป่าไม้ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พระราชบัญญัติป่าชุมชน พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า ที่ประกาศใช้ ไม่สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีที่มีมาก่อน ดังนั้น จำเป็นต้องมีการทบทวนมติคณะรัฐมนตรีเพื่อปรับให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติต่าง ๆ เพื่อให้หน่วยงานและประชาชนมีเข้าใจ

มติที่ประชุม ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา

๔.๑ ร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติ

เลขานุการคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายวิจารย์ สิมาฉายา) ได้มอบให้นายขวัญชัย ดวงสถาพร ประธานอนุกรรมการจัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติและร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ นำเสนอร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติต่อที่ประชุม ดังนี้

ร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติฉบับนี้ได้มีการปรับปรุงภายหลังการประชุมคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ ได้มีการจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติจากทุกภาคส่วน เพื่อปรับปรุงให้เข้ากับสถานการณ์และความต้องการของประชาชน โดยเฉพาะประโยชน์โดยรวมของประเทศ

หัวข้อการนำเสนอประกอบด้วย

๑. ลำดับชั้นของนโยบายป่าไม้แห่งชาติและความเชื่อมโยงกับหน่วยงานปฏิบัติ
๒. กรอบการพิจารณาจัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติ
๓. ความเป็นมาของร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติ
๔. ร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติ

โดยคณะอนุกรรมการจัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติและร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ ประกอบด้วยกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ และบุคลากรจากภาครัฐ

๑. ลำดับชั้นของนโยบายป่าไม้แห่งชาติและความเชื่อมโยงกับหน่วยงานปฏิบัติ

นโยบายป่าไม้แห่งชาติอยู่ภายใต้ศาสตร์พระราชชา ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งถูกบัญญัติในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งหากนโยบายป่าไม้แห่งชาติได้รับการเห็นชอบแล้วจะต้องมีการจัดทำแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ โดยนโยบายป่าไม้แห่งชาติและแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติจะต้องแล้วเสร็จภายใน ๑ ปี ตามคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติและร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้ จากนั้นหน่วยงานจะเป็นผู้นำนโยบายฯ และแผนฯ ไปสู่การปฏิบัติ

๒. กรอบการพิจารณาจัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติ

การจัดทำกรอบนโยบายป่าไม้แห่งชาติต้องคำนึงถึงยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ และแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยนโยบายป่าไม้แห่งชาติไม่มีเจตนาที่จะก้าวล่วงกฎหมายฉบับอื่น เนื่องจากหลักการจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ คือ มีอำนาจหน้าที่ในการประสาน ร่วมมือ เชื่อมต่อเพื่อให้เกิดการบูรณาการอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประเด็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาป่าไม้ สภาพปัญหา การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน กฎหมายและข้อตกลงระหว่างประเทศ ประเด็นเหล่านี้ได้มีการวิเคราะห์แล้ว โดยมุ่งเป้าที่เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคง

๓. ความเป็นมาของร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติ

ในปี พ.ศ. ๒๕๒๗ นายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติขึ้นเพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายว่าด้วยการป่าไม้ของชาติ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๒๘ คณะรัฐมนตรีเห็นชอบกับนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ คณะรัฐมนตรีมีมติให้ยกเลิกคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ด้วยเหตุผลว่าให้จัดตั้งคณะกรรมการระดับนโยบายทรัพยากรธรรมชาติที่ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น จนกระทั่งในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้มีการออกประกาศระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ และเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๑ ได้มีการจัดตั้งอนุกรรมการจัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติ และร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้ได้ดำเนินการครั้งแรกเมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๒ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมาปาฐกถาพิเศษและเสนอความคิดเห็น โดยได้ดำเนินการทั้งหมด ๔ เดือน

๓.๑ ข้อมูลที่ใช้พิจารณาจัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติ

๑. เอกสารทางวิชาการหรือผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง
๒. ข้อมูลสถานการณ์การป่าไม้ในทุกมิติทั้งในประเทศและต่างประเทศ
๓. ข้อมูลทางประวัติศาสตร์และบทเรียนที่ผ่านมาของการป่าไม้ไทย
๔. ข้อมูลนโยบายและแผนระดับชาติและระดับหน่วยงาน
๕. ข้อมูลจากการประชุมปรึกษาหารือกับกลุ่มเป้าหมายภาคส่วนต่างๆ
๖. ข้อมูลจากการเชิญบุคคลหรือหน่วยงานมาหารือ
๗. ข้อมูลจากการเปิดรับฟังความคิดเห็นผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต
๘. ข้อมูลจากประชาชนหรือหน่วยงานที่ส่งมาให้คณะอนุกรรมการฯ พิจารณา

๓.๒ การวิเคราะห์ปัญหาหลักของการป่าไม้ไทยในการจัดทำนโยบายป่าไม้แห่งชาติ

ประกอบด้วย ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ด้านการจัดการป่าไม้
๒. ด้านการใช้ประโยชน์ป่าไม้และอุตสาหกรรมไม้
๓. ด้านระบบบริหารและองค์กรเกี่ยวกับการป่าไม้

๓.๓ อนุสัญญาและความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งเป็นปัจจัยภายนอกประกอบด้วย

๑. SDGs
๒. UNPAF
๓. UN Agencies
๔. อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (CBD)
๕. อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองมรดกโลกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ (the World Heritage Convention)
๖. อนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดพันธุ์สัตว์ป่าและพืชที่ใกล้สูญพันธุ์ (CITES)
๗. อนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ (Ramsar)
๘. อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย (UNCCD)
๙. สนธิสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการพันธุกรรมพืชเพื่ออาหารและการเกษตร

คณะอนุกรรมการฯ ได้วิเคราะห์ถึงโอกาสในประเด็นต่าง ๆ โดยเฉพาะโอกาสทางกฎหมายซึ่งในรัฐบาลปัจจุบันได้มีการปรับปรุงและออกกฎหมายเกี่ยวกับป่าไม้ จำนวน ๘ ฉบับ และการรับฟังความคิดเห็นจากภาคประชาชน โดยคณะอนุกรรมการจัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติและร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ ประชุม ครั้งที่ ๑ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์) มาปาฐกถาพิเศษ เมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๒ และได้นำเสนอร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติในการประชุม คณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๒ จากนั้นนำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติเข้ารับฟังความคิดเห็นจากการประชุมกลุ่มเป้าหมาย (Focus Group) เพื่อปรึกษาหารือในการจัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๒ ซึ่งมีการเสนอข้อเสนอแนะประมาณ ๓๗ ประเด็น และได้มีการตอบสนองต่อประเด็นต่าง ๆ หลังจากนั้นมีการประชุมคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติฯ เพื่อปรับปรุงร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติ เป็นจำนวน ๑๔ ครั้ง และได้นำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติที่ได้รับการปรับปรุงมารับฟังความคิดเห็นจากการประชุมรับฟังความคิดเห็นต่อร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ในวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๒ โดยมีการรับฟังความคิดเห็นผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์จาก

หน่วยงานป่าไม้...

หน่วยงานป่าไม้ และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อนำความคิดเห็นมาปรับปรุงร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติ

องค์ประกอบร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติ

๑. ร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติ

๑.๑ ความเป็นมา

๑.๒ วัตถุประสงค์ของนโยบายป่าไม้แห่งชาติ

๑.๓ นโยบายป่าไม้แห่งชาติ

๑.๔ ข้อมูลประกอบข้อเสนอแนะนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ซึ่งประกอบด้วย

๑.๔.๑ กรอบการจัดทำนโยบายป่าไม้แห่งชาติ

๑.๔.๒ ลำดับชั้นของนโยบายป่าไม้แห่งชาติ แผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ

และความเชื่อมโยงกับหน่วยงานปฏิบัติ

๑.๔.๓ นิยามและการจำแนกป่าไม้ในนโยบายป่าไม้แห่งชาติ

๑.๔.๔ การวิเคราะห์สถานการณ์การป่าไม้ไทย

๑.๔.๕ ความเชื่อมโยงระหว่างปัญหาหลักของการป่าไม้ไทยกับนโยบายป่าไม้แห่งชาติ

ภาคผนวก

๑. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐

๒. องค์ประกอบคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ (คปช.)

๓. คำสั่งคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติที่ ๑/๒๕๖๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติและร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ

๔. คำสั่งคณะกรรมการจัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติและร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานสนับสนุนคณะกรรมการจัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติและร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ

๑. ร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติ

วัตถุประสงค์ของนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ๔ ประการ

๑. เพื่อให้ประเทศไทยมีพื้นที่ป่าไม้ที่เหมาะสมกับความสมดุลของระบบนิเวศและการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

๒. เพื่อหยุดยั้งและป้องกันการทำลายทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าของชาติอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. เพื่อให้มีการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า และความหลากหลายทางชีวภาพ อย่างเหมาะสม ยั่งยืน เป็นธรรม และเป็นฐานการพัฒนาประเทศและคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยคำนึงถึงดุลยภาพทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม

๔. เพื่อให้ระบบบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้มีประสิทธิภาพบนพื้นฐาน องค์ความรู้และนวัตกรรม รวมทั้งกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

๒. นโยบายป่าไม้แห่งชาติ

บทนำ

เพื่อให้การกำหนดและขับเคลื่อนนโยบายของประเทศเกี่ยวกับการบริหารจัดการป่าไม้ทั้งระบบทันต่อสถานการณ์และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดดุลยภาพกับการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งมีมาตรการในการประสาน ติดตามเฝ้าระวัง และสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากร

ป่าไม้ของชาติ...

ป่าไม้ของชาติตามกฎหมายเกี่ยวกับการป่าไม้และการดำเนินงานของหน่วยงาน ให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผล และเกิดความยั่งยืน ตลอดจนเพื่อเป็นการน้อมนำศาสตร์พระราชาเป็นแนวทางในการปฏิบัติ และตอบสนอง ต่อยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ และแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งคำนึงถึง ข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการป่าไม้ จึงกำหนดนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ดังนี้

๒.๑ นโยบายด้านการจัดการป่าไม้

๑) เชื่อมโยงการทำงานของภาครัฐในการบริหารจัดการป่าไม้ทุกระดับให้มีเอกภาพและ ประสานกันตามห่วงโซ่การพัฒนา ระหว่างการบริหารราชการทุกระดับ รวมทั้งมีการประสานความร่วมมือและ พัฒนากลไกหรือเครื่องมือในการสนับสนุนให้เกิดการบูรณาการในลักษณะหุ้นส่วนการพัฒนาป่าไม้ของชาติใน ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยดำเนินการอย่างมีเป้าหมายและต่อเนื่อง

๒) กำหนดให้มีพื้นที่ป่าไม้ทั่วประเทศอย่างน้อยในอัตราร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ประเทศ ประกอบด้วย

๒.๑) ป่าอนุรักษ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๕ ของพื้นที่ประเทศ

๒.๒) ป่าเศรษฐกิจและป่าชุมชนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๕ ของพื้นที่ประเทศ โดยกำหนดให้เพิ่มและพัฒนาพื้นที่ป่าไม้ทั้งป่าอนุรักษ์ ป่าเศรษฐกิจและป่าชุมชน ให้ได้ตามเป้าหมายภายใต้ กรอบเวลาที่กำหนดในแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ

๓) จำแนกพื้นที่ป่าไม้เพื่อการบริหารจัดการในภาพรวมของประเทศและระดับพื้นที่ พร้อมทั้งกำหนดแนวทางการบริหารจัดการและการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ในแต่ละพื้นที่อย่างเหมาะสม

๔) ปรับปรุงแนวเขตที่ดินป่าไม้ทุกประเภทของรัฐให้ชัดเจนและมีเอกภาพ ด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕) พัฒนาระบบสารสนเทศทรัพยากรป่าไม้ทั้งในภาพรวมของประเทศและระดับพื้นที่ให้ มีมาตรฐาน เอกภาพ ทันต่อสถานการณ์ ครอบคลุมพื้นที่ป่าไม้ทุกประเภท และเชื่อมโยงกับข้อมูลด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรอื่นของประเทศ และกำหนดหน่วยงานหรือคณะบุคคลผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนและเหมาะสม

๖) ส่งเสริมและสนับสนุนบทบาทและหน้าที่ของทุกภาคส่วนให้มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วม รวมทั้งรับผิดชอบในการอนุรักษ์ การจัดการ และการพัฒนาทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน

๗) หยุดยั้งและป้องกันการทำลายทรัพยากรป่าไม้ในที่ดินป่าไม้ของรัฐทุกรูปแบบให้มี ประสิทธิภาพ โดยกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงานที่ชัดเจน

๘) บริหารจัดการป่าอนุรักษ์เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งป้องกันภัยธรรมชาติต่างๆ และรักษาสภาพธรรมชาติที่สวยงามหรือมี จุดเด่นเฉพาะตัว โดยให้คงไว้ซึ่งสภาพธรรมชาติ รักษาคุณภาพของระบบนิเวศให้มากที่สุด ซึ่งการใช้ประโยชน์ ต้องกระทำเท่าที่จำเป็นตามศักยภาพหรือขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ ตลอดทั้งเพื่อประโยชน์ ในการศึกษาการวิจัย และนันทนาการ

๙) จัดระเบียบและแก้ไขปัญหาความขัดแย้งเกี่ยวกับการครอบครองหรือใช้ประโยชน์ ที่ดินป่าไม้ของรัฐอย่างเหมาะสม เป็นธรรม ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และคำนึงถึงผลกระทบต่อระบบนิเวศป่าไม้และสิ่งแวดล้อมจากการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ โดยให้แล้วเสร็จภายใต้กรอบเวลา

๑๐) พัฒนากลไกทางเศรษฐศาสตร์และการตลาดเพื่อสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรป่าไม้ อย่างเหมาะสม

๑๑) พื้นฟูป่าไม้ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ให้มีความสมบูรณ์ โดยกำหนดพื้นที่เป้าหมายในการ พื้นฟูอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง มีการติดตาม ประเมินผล และเผยแพร่ผลการดำเนินงานต่อสาธารณะ

บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและกำหนดความรับผิดชอบของหน่วยงานภาครัฐทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น

๑๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการป่าชุมชนให้มีประสิทธิภาพ สามารถอำนวยความสะดวกต่อชุมชน สร้างความตระหนักในการอนุรักษ์ป่าไม้ของประชาชน เป็นส่วนส่งเสริมให้ชุมชน และท้องถิ่นเข้มแข็ง และเป็นการพัฒนาทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน

๑๓) พัฒนาการจัดการสัตว์ป่าทั้งระบบ รวมทั้งแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างคนกับสัตว์ป่าอย่างเป็นรูปธรรม และสัตว์ป่าได้รับการคุ้มครอง รักษา และใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม เพื่อพัฒนาระบบนิเวศ สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมของประเทศ

๒.๒ นโยบายด้านการใช้ประโยชน์ผลิตผลและการบริการจากป่าไม้ และอุตสาหกรรมป่าไม้

๑) ส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจทั้งในที่ดินของรัฐที่ได้รับการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ และในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองที่มิใช่ของรัฐให้เพียงพอกับความต้องการใช้ไม้ และตอบสนองต่อการใช้ประโยชน์ในทุกภาคส่วน

๒) ส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมที่ใช้ผลิตผลจากป่าไม้ครบวงจรในทุกระดับ และพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานทรัพยากรป่าไม้อย่างเหมาะสมและเป็นรูปธรรม

๓) พัฒนาและส่งเสริมการรับรองป่าไม้ตามมาตรฐานการรับรองป่าไม้ให้เป็นที่ยอมรับ และได้รับการรับรองทั้งในระดับประเทศและระดับสากล

๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ประโยชน์การบริการจากป่าไม้อย่างสมดุล ยั่งยืน และเกื้อกูลระบบนิเวศ

๒.๓ นโยบายด้านการพัฒนาระบบบริหารและองค์กรเกี่ยวกับการป่าไม้

๑) ปรับปรุงโครงสร้างองค์กรเกี่ยวกับการป่าไม้ให้สามารถบริหารจัดการป่าอนุรักษ์ ป่าเศรษฐกิจและป่าชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีขนาดที่เหมาะสม ลดความซ้ำซ้อน และปรับปรุงวิสัยทัศน์ ภารกิจหรือพันธกิจของหน่วยงานภาครัฐให้สอดคล้องกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายป่าไม้แห่งชาติ และแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติอย่างมีประสิทธิภาพ

๒) พัฒนาศักยภาพหน่วยงานภาครัฐที่มีบทบาทในการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตให้กับประชาชนและการบริการอื่นๆ อย่างมีประสิทธิภาพ สะดวก รวดเร็ว โปร่งใส โดยนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม

๓) พัฒนาและส่งเสริมให้มีธรรมาภิบาลในการบริหารงานป่าไม้ทั้งระบบอย่างเป็นรูปธรรม โดยภาครัฐมีการบริหารอัตรากำลังที่มีความคล่องตัว ยึดระบบคุณธรรม บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชนและประเทศ มีคุณธรรมและมีการพัฒนาตามเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ

๔) พัฒนาคู่มือการปฏิบัติปฏิบัติงานด้านทรัพยากรป่าไม้ทุกระดับให้มีความเป็นมืออาชีพในงานป่าไม้ มีความเหมาะสมกับตำแหน่งงาน รวมทั้งจัดสวัสดิการของบุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานคุ้มครอง รักษา ทรัพยากรป่าไม้ในภาคสนามให้มีความเหมาะสมกับลักษณะงานที่ปฏิบัติ และไม่น้อยกว่าบุคลากรสายงานอื่นที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกัน

๕) กำหนดให้มียุทธศาสตร์หรือแผนการวิจัยภาคป่าไม้ในนโยบาย ยุทธศาสตร์หรือแผนการวิจัยระดับชาติ และ/หรือ พิจารณาจัดตั้งสถาบันวิจัยป่าไม้ในระดับชาติ รวมทั้งสนับสนุนและพัฒนางานวิชาการ วิจัย และนวัตกรรมให้ตอบสนองต่อการปฏิรูปทรัพยากรป่าไม้ทั้งระบบ

๖) ปรับปรุงและพัฒนากฎหมายเกี่ยวกับการป่าไม้ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ให้มีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของสังคมและสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการป่าไม้ทั้งระบบ รวมทั้งพัฒนาการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เท่าเทียม และนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมาย

๗) ให้มีคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติที่จัดตั้งเป็นการถาวรโดยกฎหมาย มีหน้าที่และอำนาจในการกำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ของประเทศทั้งระบบ รวมทั้งกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประสานและให้คำแนะนำแก่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และให้พิจารณาจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ เพื่อทำหน้าที่ขับเคลื่อนและสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ

ข้อสังเกตของที่ประชุม

๑. นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ : ในภาพรวมที่ได้ทำงานร่วมกับฝ่ายที่เกี่ยวข้องรวมถึงอนุกรรมการฯ เห็นว่าภาพรวมครอบคลุมในส่วนของประเด็นสำคัญแล้ว แต่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมดังนี้

๑) การน้อมนำศาสตร์พระราชามาดำเนินการในการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าไม้ และนำไปสู่การปฏิบัติ เป็นเรื่องสำคัญ ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนดตัวชี้วัด เป้าหมาย และกำหนดผลสำเร็จให้ชัดเจน

๒) การทำงานในระยะต่อไปจะขึ้นอยู่กับแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ ตัวกรอบใหญ่ที่สำคัญสำหรับการทำงานในระยะยาว ๒๐ ปี คือ ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๕ ปี คือ แผนปฏิรูปประเทศ การนำไปสู่การปฏิบัติคงต้องขอให้สำนักงบประมาณช่วยสนับสนุนการดำเนินงาน เนื่องจากแผนทั้งหมดที่ขับเคลื่อนจากแผนงานปัจจุบันสู่แผนแม่บทในอนาคต หากการสนับสนุนงบประมาณไม่เต็มที่อาจจะทำให้เกิดปัญหา โดยเฉพาะเรื่องไฟฟ้า ซึ่งปัจจุบันมีการถ่ายโอนงานจากกรมป่าไม้ไปสู่ท้องถิ่น การจัดงบประมาณในท้องถิ่นอาจจะไม่เต็มที่ จึงขอให้กระทรวงมหาดไทยให้ความสำคัญในประเด็นนี้ด้วย

๓. การหยุดยั้งการทำลายป่า ควรเป็นการบูรณาการของทุกหน่วยงานที่มีพื้นที่ป่าอยู่ในความรับผิดชอบในพื้นที่ป่า ไม่ใช่เพียงกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเท่านั้น โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงกลาโหม กระทรวงการคลัง และกระทรวงคมนาคม จะต้องมีส่วนข้อมูลพื้นที่ที่ยังมีสภาพป่าอยู่ในพื้นที่ที่ต้องรับผิดชอบ และขอให้มีแนวทางในการดูแล และการใช้ประโยชน์

๔. การใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าไม้ในระยะต่อไป คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จะต้องมีส่วนที่ชัดเจนเพื่อใช้เป็นกรอบในการพิจารณา ซึ่งควรจะอนุญาตให้ใช้ประโยชน์เพื่อส่วนรวมหรือสาธารณะเป็นลำดับแรก หากเป็นเรื่องอื่นควรพิจารณาเป็นกรณีไป สำหรับพื้นที่ที่อนุญาตแล้วควรมีมาตรการหรือแนวทางในการควบคุมและฟื้นฟูที่มีประสิทธิภาพ

๕. การแก้ไขปัญหาที่ดินป่าไม้โดยเฉพาะ พื้นที่ คทช. ควรจะต้องมีการประชาสัมพันธ์ ให้ทราบถึงประโยชน์ที่จะได้รับเมื่อผู้ใช้ประโยชน์พื้นที่ไม่มีการกระทำผิดกฎหมาย เช่น เมื่อป่าที่ถูกทำลายใช้ระบบ คทช. มาแก้ไขปัญหาจะทำให้ป่าฟื้นฟูลงใหม่ทำให้ช่วยรักษาระบบนิเวศ เพราะมีเขื่อนนั้นแล้วคนที่ไม่ได้รับประโยชน์จาก คทช. จะไม่เข้าใจเรื่องนี้แล้วจะมามีปัญหาภายหลัง

๖. อนาคตการกีดกันทางการค้าจะเน้นการผลิตที่ไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น คาดว่าในอนาคตต่างประเทศจะใช้การกีดกันทางการค้าจากสินค้าเกษตรที่ไปปลูกในพื้นที่ป่า ดังนั้นกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมควรมีมาตรการในการเตรียมพร้อมการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

๗. การสร้าง...

๗. การสร้างการเรียนรู้เป็นเรื่องที่สำคัญและต้องทำต่อเนื่อง เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของ โศกเศรษณียภาพและความคิดของเด็กรุ่นใหม่ ดังนั้นการส่งเสริมงบประมาณในโครงการที่เสริมความรู้เป็นเรื่อง สำคัญ โดยเฉพาะโครงการที่ดำเนินการตามแนวทางพระราชดำริ เช่น โครงการค่ายเยาวชนรักษ์พงไพร หรือโครงการอื่น ๆ ที่สร้างเยาวชนให้รู้คุณค่าของป่าไม้และสัตว์ป่า

๒. **รองประธานกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์) :** เห็นชอบตามที่เสนอมา โดยนโยบายป่าไม้ แห่งชาติควรเป็นกรอบนโยบายที่จะชี้ทิศทางในการพัฒนาของป่าไม้ในอนาคต แต่จะไม่เป็นข้อจำกัดในการ พัฒนาของหน่วยงานที่มีความริเริ่ม ซึ่งปัจจุบันมีการแก้ไขกฎหมายไปแล้ว ๘ ฉบับ ซึ่งตอบโจทย์ในอดีต แต่ไม่ ตอบโจทย์ในอนาคต และยังมีมติคณะรัฐมนตรีซึ่งถ้าจะทบทวนไม่ใช้ก็ไม่ใช้เพียงแค่มติคณะรัฐมนตรี ๓๐ มิ.ย. ๕๑ เท่านั้น มติกระทรวงวัฒนธรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรมชนเผ่าที่ยึดครองป่า และมติกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมข้าวโพด รวมถึงการส่งเสริมยาง และมีสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่ คือ การจัดตั้งคณะกรรมการ บริหารจัดการป่าแห่งชาติ ซึ่งบางแห่งอยู่ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์และป่าสงวนแห่งชาติ ดังนั้นการจัดความสำคัญ ระหว่างการใช้ประโยชน์จะไม่ใช้เพียงแค่ คน ป่า สัตว์ป่า แต่เริ่มมีทรัพยากรป่า ซึ่งมีการประกาศ ในมติคณะรัฐมนตรี เรื่องการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมสำหรับเรื่องอุทยานธรณีไทยซึ่งไประดับโลก เช่น จังหวัด สตูลได้รับการประกาศไปแล้ว และมีอีกหลายแห่งกำลังส่งเรื่องเข้ามาโดยเป็นการใช้พื้นที่ป่ารวมทั้งอนุรักษ์ ควบคู่กัน ดังนั้นนโยบายป่าไม้แห่งชาติจะต้องไม่ปิดกั้นการพัฒนาที่เปลี่ยนไปตามวิถีของสถานการณ์โลก เทคโนโลยีใหม่กำลังเข้ามา การกลับคืนสู่สามัญ สู่ป่าไม้เป็นสิ่งที่กำลังจะเกิดขึ้น และในอนาคตประชาชนที่อยู่ใน พื้นที่ป่าจะยกระดับรายได้ให้สูงขึ้น ในประเด็นที่ดินหมดสัมปทาน รัฐบาลไม่มีการต่อสัญญา การขออนุญาตใช้ประโยชน์ ๓๐ ปี นั้นถ้าหมดเวลาแล้วไม่มีการต่อสัญญา กฎหมายไม่ได้กำหนดให้มีการต่อสัญญาจะมีเพียงแค่ขอใช้ใหม่

๓. **นายจำลอง โพธิ์บุญ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ :** ขอเสนอเพิ่มเติม ๑) หากจะมองการแก้ไข ปัญหาป่าไม้ด้วยโดยการน้อมนำศาสตร์พระราชาและพระราชดำริแล้ว ควรเสริมเรื่องการช่วยเหลือให้ประชาชน มีทางเลือกในพื้นที่ที่บุกรุกป่าไม้ โดยเฉพาะเกษตรกรในพื้นที่บุกรุกพื้นที่ป่าไม้ ซึ่งจะเป็นทางหนึ่งในการลดการ บุกรุกเพื่อทำการเกษตร ๒) การระบุดูแลเป้าหมายที่ยังไม่ได้กำหนดให้ชัดเจน ซึ่งในต่างประเทศที่มีการใช้กัน มาก หากมองในเรื่องผู้บริโภคนโยบายข้อ ๒.๑.๑๐) เรื่องการสร้างจิตสำนึกแก่ผู้บริโภค การแก้ไขปัญหา ระดับโลกส่วนใหญ่จะเน้นว่าผู้บริโภคต้องมีจิตสำนึกโดยไม่ซื้อสินค้าที่ทำลายสิ่งแวดล้อม ดังนั้นควรมีนโยบาย หรือมาตรการในการให้ผู้บริโภคตรวจสอบสินค้าผลิตภัณฑ์ที่จะซื้อนั้นถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ ๓) กองทุน อนุรักษ์ด้านป่าไม้ เป็นกลไกที่สำคัญ ซึ่งในนโยบายป่าไม้แห่งชาติได้กำหนดไว้แล้วแต่อยากให้มี ความชัดเจน มากยิ่งขึ้น โดยอาจกำหนดให้มีการตั้งกองทุนอนุรักษ์ป่าไม้ โดยทำให้มีการใช้ประโยชน์ได้หลายอย่าง

๔. **พลเอก วัลลภ รักเสนาะ เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ :** กรอบการจัดทำนโยบาย ป่าไม้แห่งชาติ มีความครบถ้วนสมบูรณ์ แต่อย่างไรก็ตามเรื่องของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมใน ปัจจุบันถือว่าเป็นความมั่นคงปัญหาหนึ่งที่สำคัญ และในการจัดทำแผนความมั่นคงได้มีเรื่องทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมเข้าไปด้วย โดยนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงจะเป็นแผนระดับ ๒ เทียบเท่ากับ แผนปฏิรูปประเทศ และแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติจะเน้นในด้านเศรษฐกิจและสังคม แต่ในส่วนของแผนและนโยบายระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงจะเน้น ในด้านความมั่นคง ดังนั้นกรอบในการจัดทำนโยบายป่าไม้แห่งชาติซึ่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมถือว่าเป็น ส่วนสำคัญในด้านความมั่นคง จึงอยากให้แผนนโยบายความมั่นคงแห่งชาติเป็นกรอบหนึ่งในการกำหนด นโยบายป่าไม้แห่งชาติ เพื่อให้เกิดความสมดุลในด้านเศรษฐกิจและสังคม กับด้านความมั่นคงควบคู่กันไป

๕. นายบัณฑิต เศรษฐศิริโรตม์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ : เห็นชอบกับร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติ แต่ขอเพิ่มเติมข้อสังเกตเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ ดังนี้ ๑) กรอบเวลาโดยรวมน่าจะเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งมีความชัดเจนอยู่แล้ว แต่ในเอกสารยังไม่ได้ระบุไว้ชัดเจนเท่าที่ควร ๒) ความเชื่อมโยงกับอนุสัญญา ข้อตกลงระหว่างประเทศซึ่งได้นำเสนอไปแล้ว แต่เอกสารยังไม่ปรากฏเรื่อง climate change โดยประเทศไทยได้มีความผูกพัน ๓ ส่วน คือ UNFCC พิธีสารเกียวโต ข้อตกลงปารีส ซึ่งเกี่ยวข้องกับภาคป่าไม้ ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยเดินตามพันธกรณีที่มีอยู่และใช้ภาคป่าไม้ให้เป็นประโยชน์ ๓) มติทางกฎหมายในประเด็นนโยบายป่าไม้แห่งชาติจะนำไปสู่การปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรี ๓๐ มิ.ย. ๒๕๔๑ โดยเฉพาะกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง มีมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับทรัพยากรป่าชายเลนทั้งหมด ๕๕ ฉบับมีความจำเป็นต้องปรับให้สอดคล้องกับนโยบายและกฎหมายที่ออกมา และอนุบัญญัติของกฎหมายป่าไม้ที่ออกตามพระราชบัญญัติ และอีกส่วนคือนำเอาเป้าหมายของนโยบายป่าไม้แห่งชาติถ่ายทอดสู่อนุบัญญัติตามกฎหมายเพื่อให้สอดคล้องได้ ๔) ข้อเสนอที่จะให้นโยบายป่าไม้แห่งชาติมีกฎหมายถาวรรองรับ ซึ่งไม่น่าจะหมายถึงการมีกฎหมายเฉพาะขึ้นมาแต่จะถ่ายไปสู่นโยบายในประมวลกฎหมายป่าไม้ที่จะรองรับ และการนำนโยบายป่าไม้แห่งชาติไปปฏิบัติ อาศัยกฎหมายเดียวไม่เพียงพอ ต้องไปเชื่อมโยงกับกฎหมายอื่น ๆ เช่น พระราชบัญญัติคณะกรรมการที่ดินแห่งชาติ กฎหมายผังเมือง กฎหมายสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะเป็นส่วนในการเปิดประเด็นไว้เพื่อถ่ายไปสู่นโยบาย ๕) จากเนื้อหาซึ่งเป็นการพลิกมติของการจัดการป่าไม้ ต้องช่วยกันสร้างความเข้าใจของสังคมโดยรวมทั้งระดับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องและภาคประชาชน เพื่อเป็นผู้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้ให้นโยบายป่าไม้แห่งชาติประสบผลสำเร็จจริง

๖. นายประชา คุณธรรมดี กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ : จากการพิจารณาเห็นว่าร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติเป็นร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติที่มีความทันสมัย และมีส่วนเกี่ยวข้องกับทุกภาคส่วนมากที่สุดฉบับหนึ่ง ส่วนหนึ่งที่สามารถปรับปรุงได้ คือ เครื่องมือของนโยบายป่าไม้แห่งชาติ คือ กฎหมาย ซึ่งมีกฎหมายหลายฉบับและมีความขัดแย้งกัน ซึ่งคณะอนุกรรมการด้านกฎหมายป่าไม้ได้พยายามปรับปรุง และจัดความสำคัญของกฎหมายเพื่อจะไม่ให้เป็นอุปสรรคในการดำเนินงาน และมีข้อสังเกตอีกประเด็น คือ แม้ว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะให้หน่วยงานรัฐเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงาน แต่ก็มีข้อจำกัด คือ ข้อจำกัดด้านงบประมาณ ดังนั้นจึงอยากเสนอให้มีกองทุนป่าไม้แห่งชาติ เนื่องจากประเทศที่มีการพัฒนาทรัพยากรแห่งชาติที่ดั้นดั้นจะมีกองทุนป่าไม้แห่งชาติ ในประเทศไทยมีกองทุนสิ่งแวดล้อมแต่ไม่ได้ดำเนินการใช้มากนัก โดยกองทุนวิจัยป่าไม้จะส่งเสริมในเรื่องการวิจัยและพัฒนาทางด้านของป่าไม้ประเภทต่าง ๆ ซึ่งในอดีตจะกล่าวถึงป่าเพียงแค่อวนุรักษ์และป่าใช้สอย แต่ปัจจุบันควรมองป่าในเมืองและป่าชายเลนซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งในเรื่องวิจัยและพัฒนา ๒) การสร้างรายได้จากแหล่งท่องเที่ยวจากกิจกรรมของป่าทุกประเภท ซึ่งหากมีกองทุนป่าไม้จะได้มีรายได้เข้ามาส่วนหนึ่งนอกจากจะเข้าส่วนกลางซึ่งส่วนกลางจะทำหน้าที่ส่งเสริมให้เป้าหมายพื้นที่ป่าไม้เป็นไปตามกฎเฝ้าป่าประสงค์ของหน่วยงาน และตามนโยบายป่าไม้แห่งชาติ อีกกรณี คือ ในการพัฒนาทรัพยากรป่าไม้ของประเทศนั้นมีความขัดกันกับการพัฒนาในด้านสาธารณสุข โดยเฉพาะเรื่องการตัดถนนผ่านพื้นที่ป่าซึ่งสัตว์ป่าจะประสบภัยจากการเดินทาง แม้ว่าจะมีทางเดินของสัตว์ป่าขึ้นแล้วแต่ยังไม่เพียงพอซึ่งต้องมีมากกว่านี้ เพราะการพัฒนานั้นเกิดขึ้นเร็ว ซึ่งปัจจุบันยังแก้ไขปัญหาตามการพัฒนา กระทรวงคมนาคมไม่เคยนำเรื่องสะพานเดินข้ามสัตว์ป่าไปอยู่ในเรื่องโครงการพัฒนา การที่เน้นเรื่องกองทุนป่าไม้นั้นเพราะว่ากองทุนป่าไม้จะเป็นแหล่งรายได้ในการดำเนินการของนโยบายป่าไม้แห่งชาติและหน่วยงานรัฐดำเนินการไปตามเป้าหมายได้เร็วขึ้น ถ้าจะหวังพึ่งแต่งบประมาณก็จะไปตามระยะเวลาตามงบประมาณที่มี โดยเงินที่มาสสนับสนุนกองทุนป่าไม้จะมาจก ๑. การดำเนินการเกี่ยวกับพันธบัตรป่าไม้แห่งชาติ ซึ่งอาจจะมาจากการขายคาร์บอนเครดิตหรืออื่น ๆ หรือแม้กระทั่งสินค้าลวงหน้าจากป่าไม้

๒. ธนาคารต้นไม้ ที่เป็นการส่งเสริมให้ภาคประชาชนช่วยในการอนุรักษ์ป่าไม้ ๓. การจะทำการบริจาคเงินเพื่อป่าไม้ ๔. ภาษีป่าไม้ เมื่อเปิดเสรีแล้วจะอนุญาตในการตัด แต่ในการตัดจะอย่างไรไม่ให้มีการตัดและส่งออกมากเกินไป ซึ่งภาษีจะช่วยชะลอให้ตัดในระดับที่เหมาะสม และนำเงินภาษีนี้นมาช่วยพัฒนาทรัพยากรป่าไม้ ซึ่งการกำหนดให้มีกองทุนป่าไม้แห่งชาติในนโยบายป่าไม้แห่งชาติจะทำให้มีความชัดเจนมากขึ้น และยังเป็นการให้ความสำคัญกับเครื่องมือที่ใช้ส่งเสริม

๗. นายขวัญชัย ดวงสถาพร กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ : ขอเรียนว่าร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติ สอดคล้องกับสิ่งที่กรรมการทุกท่านเสนอแนะ โดยคณะอนุกรรมการฯ ได้ยึดตามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมว่านโยบายต้องไม่ขัดขวางกับการดำเนินงาน โดยเฉพาะการพัฒนาเชิงรุกที่เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติ และจะต้องไม่ขัดกับกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยที่กรรมการได้เสนอประเด็นเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ การสร้างจิตสำนึกของผู้บริโภคซึ่งได้กำหนดไว้แล้ว สำหรับกองทุนป่าไม้ การเสนอคำว่า “กองทุนป่าไม้แห่งชาติ” ถือว่าเป็นเรื่องใหญ่ เพราะเป็นเรื่องละเอียดอ่อนและเกี่ยวพันกับงบประมาณของรัฐ จึงขออนุญาตที่จะยังไม่กำหนดไว้ในนโยบายป่าไม้แห่งชาติ แต่จะดำเนินการกำหนดไว้ในแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้ ในประเด็นจาก เลขานุการสภาความมั่นคงแห่งชาติจะไปพิจารณาเพิ่มเติม ประเด็นนายบัณฑูร เศรษฐศิโรตม์ climate change จะดำเนินการพิจารณาต่อไป และในประเด็นประมวลกฎหมายป่าไม้ได้มีการบันทึกในที่ประชุมคณะอนุกรรมการฯ ว่ากฎหมายป่าไม้ทั้ง ๙ ฉบับหากจะทำให้เกิดความเป็นเอกภาพควรจะพิจารณาจัดทำประมวลกฎหมายป่าไม้ แต่จะต้องมีการวิเคราะห์ที่รอบคอบ

รองประธานกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์) : ขอแจ้งให้ทราบเพิ่มเติมว่าคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบให้คณะกรรมการ one map เข้ามาเป็นคณะอนุกรรมการหนึ่งภายใต้คณะกรรมการที่ดินแห่งชาติ เนื่องจาก ครม. ได้เสนอตั้งคณะกรรมการขึ้นมาโดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานซึ่งมีกรรมการเหมือนกับคณะกรรมการที่ดินแห่งชาติ แต่คทช. มี พรบ.รองรับ ซึ่ง one map มีความสำคัญมาก เนื่องจากสิ่งที่ได้พูดในนโยบายซึ่งครอบคลุมพื้นที่ทั้งประเทศ

มติที่ประชุม เห็นชอบและปรับปรุงตามข้อเสนอของที่ประชุม และมอบให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ ครม. ต่อไป

เลิกประชุมเวลา ๑๑.๐๐ น.

(นางวารารัตน ธนากิจรุ่งเรือง)

(นายอรรถพล เจริญชันษา)

อธิบดีกรมป่าไม้

กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการร่วม
ผู้จตุรายนงานการประชุม

(นายวิจารย์ สีมาฉายา)

ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรรมการและเลขานุการ

ผู้ตรวจรายงานการประชุม